

فاطمه راکعی درباره تفکیک جنسیتی به «شرق» گفت:

دادن حکم کلی خلاف منطق است

فاطمه علی‌امغر

اوایل انقلاب بود که بحث تفکیک جنسیتی روی میز مذاکره قرار گرفت. اقداماتی شد و اقداماتی نشد. پس از ۳۵ سال هنوز این‌پرونده روی میزهاست. در دولت نهم و دهم رنگ‌و‌لعب متفاوتی گرفت و چون بسیاری از امور دیگر تبدیل به جنجال شد. مرضیه وحیددستجردی، وزیر بهداشت دولت دهم، در همان زمان اعلام کرد: «و نمی‌توانیم در بیمارستان‌ها تفکیک جنسیتی ایجاد کنیم». او خیلی زود، از دولت کنار گذاشته شد اما بعد از او هم این طرح قابلیت اجرایی پیدا نکرد. حالا پس از آن دوران، خارج از حلقه دولت روحانی که روی خوشی به این مقوله ندارند، تفکیک جنسیتی در سازمان‌ها و نهادهای دیگر چون صداوسیما و شهرداری جان گرفت. مدیران این سازمان‌ها تصمیم بر تفکیک جنسیتی گرفتند؛ نیتی که باز هم با مخالفان و موافقان متعددی روبه‌رو باشد. فاطمه راکعی، نماینده مجلس ششم شورای اسلامی، اما نظرش این است که در سنت اسلامی و قوانین جمهوری اسلامی این بحث جایگاهی ندارد و ما هرگونه اقدامی در این زمینه را نامناسب می‌دانیم.

❧ **تفکیک جنسیتی در فرهنگ ایران و جامعه اسلامی دارای چه تعریف و جایگاهی است؟**

در سنت اسلامی و قوانین ما تفکیک جنسیتی وجود ندارد اما می‌توان از روی عملکرد برخی‌ها از این اصطلاح تعریف و توصیفی ارائه داد. این افراد از گروه‌هایی که تبعیض‌آمیز به زنان نگاه می‌کنند، معتقدند به‌لحاظ اجتماعی و فیزیکی در محافل و مجامع باید بین زن و مرد تفکیک ایجاد کرد. براساس این تعریف از تفکیک جنسیتی، به‌لحاظ حقوقی، اجتماعی و فیزیکی نیز تبعیض بین دو جنس وجود دارد. این نوع نگاه و دیدگاه در بحث‌های حقوقی و روابط سازمانی می‌تواند تأثیرگذار باشد، همین‌طور که برای زنان محدودیت‌هایی به وجود آمده است مثلاً زنان بعضی از سمت‌های شغلی را نمی‌توانند داشته باشند. مرخصی و ساعات کاری آنها با شرایط خاصی همراه است؛ مواردی که در قوانین بین‌المللی جزء تبعیض علیه زنان تعریف می‌شود و مسئله انسانی زنان را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد.

❧ **تفکیک جنسیتی چقدر می‌تواند در روح جمعی جامعه تأثیرگذار باشد و تا بایک و تبعات آن چیست؟**

این یک نوع تبعیض، تحقیر و جنس‌دومی انگاشتن زنان در عصری است که زندگی می‌کنیم این در حالی است که در سال ۵۷ و بعد از تأکید بنیان‌گذار جمهوری اسلامی، زنان دارای جایگاه بالا و برتر هستند. حال قابل تحمل نیست بعد از ۳۵ سال کشورمان ارتقا پیدا نکرده و همواره در جهت معکوس حرکت کرده است. زنان بعد از انقلاب از جایگاهی که داشتند، فراتر رفته و از دیدگاه رهبر کبیر و قانون‌اساسی ما جایگاه بالایی پیدا کردند که بازگشت‌ناپذیر است. در این سال‌ها رشد و ارتقای پژوهشی و هنری زنان بسیار قابل ملاحظه و چشمگیر و درجهت اهداف جمهوری اسلامی بوده است. با دیدگاه‌های واپس‌گرایانه، فقط انرژی و وقت زنان دچار آفت می‌شود در حالی که اگر این‌طور نباشد، فعالیت زنان چندین برابر می‌شود. هر بار قانون واپس‌گرایانه مطرح شود، خلاف اسلام و قانون‌اساسی است اینها باعث می‌شود زنان از حرکت باز مانده شوند.

❧ **باین کار، هنوز برخی از مدیران نهادهایمانند شهرداری، صداوسیما، طرح‌های تفکیک جنسیتی را مطرح و برای اجرایی‌شدن آن تلاش می‌کنند.**

به‌نظرم این وقت و انرژی که برای تفکیک جنسیتی گذاشته می‌شود،

ژاله صحرایی:صف‌ناوایی‌ها، حالا دیگر براساس «خانم‌ها» و «آقایان» جدا نمی‌شود، روبه‌روی هر خیازی، بابُلُو‌های «صف‌یکی» و «صف‌چندتایی»، نظم تازه‌ای به وجود آورده که فارغ از جنسیت، نشان‌دهنده اهمیت نوع مصرف هر خانواده در موضوع نان است و بس. اما خانم‌ها و آقایان، هنوز در بسیاری از فضاهای اجتماعی از یکدیگر جدا می‌شوند؛ جداسازی‌های اجباری با اختیاری. برخی مکان‌ها هم وجود دارند که هرروز با انتشار خبری در مورد آنها، معلوم می‌شود که دل به این تفکیک جنسیتی سپرده‌اند. آخرین نهادی که دست به این کار زد، صداوسیما بود که واکنش دولت و واکنش تند برخی از چهره‌ها باعث مسکوت‌ماندن این تلاش سازمانی شد گو اینکه با انتشار همین خبر، معلوم شد که برخی از نهادهای هم تلاش‌هایی هرچند پنهانی برای تفکیک جنسیتی کرده‌اند. در یک سال گذشته، سه‌بار به دلائل مختلف موضوع تفکیک جنسیتی نقل محافل رسانه‌ای و کشمکش‌های سیاسی شده است. هربار هم به هزارویک دلیل، موضوع، نیمه‌کاره رها شده و در نهایت معلوم نشده است، مخالفان و موافقان جداسازی جنسیتی، بر چه مبنایی، خواهان اجرا یا عدم اجرای این طرح هستند اما فارغ از مسائل روز، گذشته و پیشینه‌ای این موضوع و پیامدهای اجرایی‌کردنش، ریشه در تاریخ سده‌ده اخیر دارد و به نظر می‌رسد که هرچه جلوتر می‌رویم، نه‌تنها پایانی برای آن نمی‌شود متصور بود بلکه هر تصمیم تازه‌ای می‌تواند دوباره سیکل کشمکش‌ها را به نقطه آغاز خود بازگرداند.

دانشگاه‌هایی که تفکیک می‌شوند

این طرح را احمدی‌نژاد برای اولین‌بار مطرح کرد؛ ساخت دانشگاه‌هایی که پیش از هرچیز، در نظفه تفکیک‌شده باشند. دانشگاه‌های تک‌جنسیتی، پلیتیک احمدی‌نژاد و برادران دانشجو برای خروج دولت از پاسخ‌گویی به یک سؤال مهم بود: «آیا دولت موافق تفکیک جنسیتی دانشگاه‌هاست یا نه؟» یاران احمدی‌نژاد به‌جای آنکه در دوقطبی موافقان و مخالفان تفکیک جنسیتی دانشگاه‌ها بخواهند نظر خود را اعلام و عملاً بهانه به گروه مخالف نظرشان بدهند، ابتکار تازه‌ای را مطرح کردند؛ پاک‌کردن موضوع مسئله. این اقدام نه‌فقط با طرح ایجاد دانشگاه‌های تک‌جنسیتی بلکه

با قائل‌شدن تفکیک جنسیتی در برخی رشته‌ها شکل و شمایل تازه‌ای به خود گرفت تا جایی که اختصاص برخی رشته‌ها به مردان، زنان فعال در عرصه علم‌آموزی کشور را با این واقعیت مواجه کرد که آیا اصولاً دولت دهم به‌دنبال گسترش علم در کشور است یا محدودکردن زنان. حذف کامل زنان از رشته‌هایی چون باستان‌شناسی، جغرافیای سیاسی و… و محدودکردن آنها در انتخاب رشته‌هایی مشابه در برخی دانشگاه‌های مهم، اکنون دیگر به خاطره‌ای شباهت دارد اما تک‌جنسیتی‌شدن دانشگاه‌ها، هنوز هم مخالفان و موافقان پروپاقرص خودش را دارد. به‌عنوان نمونه، آیت‌الله شبیری‌زنجانی در دیداری که به‌تازگی با مدیرکل نظارت و ارزیابی ستاد راهبری نقشه جامع علمی کشور انجام داده، اهتمام به توسعه دانشگاه‌های تک‌جنسیتی را امری لازم دانسته و تأکید کرده است: «هرگز نباید از تلاش برای ایجاد دانشگاه‌های تک‌جنسیتی فروگذار کرد». این مرجع تقلید با اشاره به اینکه «دختران دانشجویان امروز، مادران فردای جامعه هستند و این سبک آموزش در محیطی پاک به تضمین آینده جامعه اسلامی کمک خوبی خواهد کرد»، به اعضای این ستاد گفته است: «تلاش شما در ترویج سبک دانشگاه تک‌جنسیتی یک

زاویه

از بنیاد بی‌اساس و با روح قانون‌اساسی و اسلام مغایر است. چنین تصمیم‌هایی از سوی مدیران نهادهای و سازمان‌ها، نشانه این است که می‌خواهند روی ضعف‌های مدیریتی خود پوشش بگذارند. درواقع به جای اینکه علت را شناسایی کنند با معلول (آن هم جامعه آگاه زنان) برخورد می‌کنند. این تصمیم‌ها پیامدهای بسیار نامناسبی دارد که از چشم جامعه پنهان نمی‌ماند. برخی تغییر و تحولات را انجام دادند اما با برخورد زنان فرهیخته جامعه با این مسئله، آگاهانه بود. این مدیران به جای اینکه علت اتفاقات ناگوار در سیستم‌شان را رفع کرده و زنان را از پذیرایی منع کنند، باید اقدام به فرهنگ‌سازی می‌کردند. مدیران باید ببینند نقاط ضعفشان چه بوده است، زن و مرد هر دو عامل هستند، آنها حق ندارند با همه این نوع برخورد را کنند. به‌خاطر یک دستمال، قیصریه را به آتش نمی‌کشند. هنجارشکنی مدیران و مسئولان باید جلو شک‌گیری ناهنجاری‌ها را بگیرد. ثُرم‌های رفتاری در سازمان‌ها و نهادهای رسمی برقرار است و این یک امر منطقی است و خیلی ارتباطی با بایدونباید‌های اخلاقی ندارد. این نرم‌ها در فرهنگ ما ایجاد می‌کند و جزء مسائل اجتماعی است. به‌عنوان مثال لباسی که برای عروسی می‌پوشیم، در میهمانی یا در محل کار نمی‌پوشیم. اگر کسی خلاف این امر رفتار کرد، باید به آن تذکر داد اما دادن حکم کلی خلاف منطق است.

❧ **اقداماتی که مدیران انجام دادند، نه‌تنها هزینه‌های کلان را به سازمان نهادهای جمهوری اسلامی است. این رفتارها تداعی‌کننده این زنان شد، با وجود این، هنوز پرونده این مسائل جنسیتی باز است.**

از همه مهم‌تر، این اقدامات تخلف قانونی و شرعی است اما نباید فراموش کرد که تأثیرات فرهنگی نامناسبی روی نسل‌های آینده دارد. بچه‌ها از کودکی می‌آموزند که بین زنان و مردان فرق وجود دارد. آنها می‌آموزند در جمهوری اسلامی زنان در جایگاهی کمتر از مردان قرار دارند و این ضد ارزش‌های جمهوری اسلامی است. این رفتارها تداعی‌کننده این است که مردان و زنان بالغ و رشید به‌لحاظ فرهنگی این‌قدر سطح پایین هستند که باید آنها را با این‌گونه اقدامات سلبی تحت کنترل درآورد. این یک نوع پایین‌آوردن سطح زن و مرد است. ساختارهای اداری ما بر مبنای گردش تفکیک جنسیتی بنا نشده است؛ اینکه متخصص زن در یک دفتر باشد و

❧ **اقداماتی که مدیران انجام دادند، نه‌تنها هزینه‌های کلان را به سازمان نهادهای جمهوری اسلامی است. این رفتارها تداعی‌کننده این زنان شد، با وجود این، هنوز پرونده این مسائل جنسیتی باز است.**

از همه مهم‌تر، این اقدامات تخلف قانونی و شرعی است اما نباید فراموش کرد که تأثیرات فرهنگی نامناسبی روی نسل‌های آینده دارد. بچه‌ها از کودکی می‌آموزند که بین زنان و مردان فرق وجود دارد. آنها می‌آموزند در جمهوری اسلامی زنان در جایگاهی کمتر از مردان قرار دارند و این ضد ارزش‌های جمهوری اسلامی است. این رفتارها تداعی‌کننده این است که مردان و زنان بالغ و رشید به‌لحاظ فرهنگی این‌قدر سطح پایین هستند که باید آنها را با این‌گونه اقدامات سلبی تحت کنترل درآورد. این یک نوع پایین‌آوردن سطح زن و مرد است. ساختارهای اداری ما بر مبنای گردش تفکیک جنسیتی بنا نشده است؛ اینکه متخصص زن در یک دفتر باشد و

موافقان تفکیک جنسیتی چه می‌گویند؟

امر پسندیده و مناسب با زمان است و برای توسعه این فعالیت‌ها نباید از هیچ تلاشی دریغ کرد». این موضوعی است که آیت‌الله صافی‌گلپایگانی هم مدافع آن است و بارها در سخنان خود به آن اشاره کرده است. این مرجع تقلید نه‌تنها مخالف اختلاط دانشجویان پسر و دختر در دانشگاه است بلکه حتی به تأسیس دانشگاه دخترانه حضرت معصومه(س) در قم اشاره کرده و گفته است: «همه باید تلاش کنیم تا این الگو به موفقیت کامل برسد چراکه این اقدام مرضی رضای حضرت ولیعصر(عج) است». او با انتقاد از کسانی که معتقدند فضای اختلاط در دانشگاه‌ها مشکلی ایجاد نمی‌کند، یادآور شده: «باید این افکار را مجاب کرد که اختلاط دختر و پسر در دانشگاه‌ها زمینه‌ساز فساد است و به تحصیل آنان لطمه وارد می‌کند».

سازمان‌هایی که تکریم می‌کنند

اولین‌بار نیست که موضوع تفکیک جنسیت در اداره‌ها و سازمان‌ها مطرح شده و احتمالاً آخرین‌بار هم نخواهد بود. پس از انقلاب اسلامی، موضوع تفکیک جنسیتی در ارباب‌روجرعان مکان‌های اداری و پرسنل فعال در این محیط‌ها به‌طور جدی از سوی گروه‌های مختلف مطرح شده است با مدافعان و مخالفان جدی.

تجربه دیگران

تفکیک از نوع غیرایرانی

تفکیک جنسیتی اگرچه برای ایرانی‌ها یک موضوع داغ و قابل‌بحث است، اما در بسیاری از کشورها چنین برخوردی سابقه دیرینه‌ای دارد و عموماً هم با نتیجه‌ای قاطع همراه بوده. فارغ از کشورهایی که به‌دلیل مذهبی در برخی مکان‌های خاص، فعالیت‌های زنان و مردان را از یکدیگر جدا کرده‌اند، در برخی کشورهای دموکراتیک هم نمونه‌های تفکیک جنسیتی وجود دارد. در این‌مجال اندک به سه نمونه از کشورهای که در موضوعات مختلف به تفکیک جنسیتی پرداخته‌اند، اشاره‌ای گذرا می‌کنیم:

کمربند‌ها را محکم ببندید

یکی از کشورهای پیشتا عرصه تفکیک جنسیتی، عربستان است؛ کشوری که به‌تازگی تصمیم گرفته حتی پروازهای هوایی خود را هم مشمول این سنت اجرائی کند. روسیا الیوم رسانه‌ای است که اخیراً با انتشار این خبر اعلام کرده، کشور عربستان سعودی قرار است به‌زودی در هواپیماها مکان نشستن زنان از مردان را جدا کند. به ادعای این رسانه، این تصمیم پس از شکایت برخی از مسافران مرد عربستانی انجام گرفته بود که همسرانشان به‌دلیل ردوم‌بودن تعیین صندلی‌ها باید در کنار مردان بگری می‌نشستند. اگرچه عبدالرحمن الفهد، از مسئولان ارشد خطوط هوایی عربستان، قول داده که این راه‌حل به‌زودی اجرایی خواهد شد اما به‌نظر می‌رسد که تلاش برای تفکیک جنسیتی در این کشور با حواشی مختلفی همراه باشد.

تفکیک جنسیتی در قلب آمریکا

میرهپسن غنّی‌زاده، محققی که در مورد موضوع تفکیک جنسیتی فعالیت و پژوهش کرده، در مقاله‌ای به چندین دانشگاه آمریکایی اشاره کرده است که به‌صورت تک‌جنسیتی سازماندهی شده‌اند. از میان دانشگاه‌هایی که فقط برای مردان فعالیت می‌کند می‌توان به دانشگاه‌هایی چون Hampden-Sydney College ویرجینیا، Morehouse College در ایالت جورجیا و Saint John's University در مینه‌سوتا اشاره کرد. این محقق همچنین دانشگاه‌هایی را فهرست کرده است که اختصاصاً برای دانشجویان دختر طراحی شده‌اند که از میان آنها، Hollins، Mount Mary، Trinity Washington University، University of Saint Joseph، Ursuline College و… برای مخاطبان فارسی زبان نام‌های چندان غریبه‌ای نیست.

با این همه گروهی، داشتن دانشگاه‌های تک‌جنسیتی در غرب را بعضاً مدیون تلاش‌های فعالان حقوق زنان نیز می‌دانند. تلاش‌هایی که در قرن اخیر، حقوق تازه‌ای برای زنان در کشورهای پیشرفته تعریف کرده و به سبب آن، برخی از اماکن عمومی و خصوصاً علمی، به سمت تک‌جنسیتی شدن رفته‌اند.

انگلستان و کالج‌های زنانه‌اش

نکستین شنیدن نام دانشگاه تک‌جنسیتی در کشورهای شرقی همچون چین، تایلند، مالزی و حتی بنگلادش چندان غیرطبیعی نباشد. در اروپا حضور و فعالیت دانشگاه‌های تک‌جنسیتی می‌تواند نشانه‌ای از توجه این‌کشورها به این مقوله باشد. اما همچنان انگلیس تنها کشوری است که در قلب اروپا صاحب چند دانشگاه مهم تک‌جنسیتی است. هرچند که بسیاری از کالج‌های دختران این کشور امروز در حالت تک‌جنسیتی خارج شده‌اند که از آن جمله می‌توان به چهار کالج مختلف ویژه دختران در دانشگاه آکسفورد اشاره کرد که بین سال‌های ۱۹۷۹ تا ۲۰۰۸ مختلط شده‌اند. اما هنوز هم کالج‌هایی در کشور انگلستان وجود دارند که تنها به دانشجویان دختر پذیرش می‌دهند. صداسوسی‌مای ایران ابلاغ کرده، از این پس در اتاق‌هایی که مدیریت آنها برعهده مردان است، هیچ کارمند یا منشی زنی اجازه فعالیت ندارد. باید منتظر ماند و دید که موافقان و مخالفان چنین حرکت‌هایی چطور در برابر این موضوع اعلام موضع می‌کنند و نظر کدام گروه بر دیگری، خواهد چربید.

گفتار

خانه‌خدا تفکیک جنسیتی ندارد

نعمت احمدی

حقوق‌دان و وکیل دادگستری

من پیش از آنکه در مورد تفکیک جنسیتی حرف بزنم، می‌خواهم مسئله دیگری را مطرح کنم. بدون هیچ تعارفی باید بگویم، اصولاً در دنیا خواسته یا ناخواسته در مراجع و مناسب مدیریت تعداد زنان نسبت به مردان کمتر است درحالی‌که تعداد دانشجویان زن بیشتر از مردان است. من به‌عنوان استاد دانشگاه می‌گویم که کلاس‌های من زنانه است و تنها چهار مرد وجود دارند درحالی‌که در بازار کار این حضور زنان را نمی‌بینید و البته اگر از اساتید دانشگاهی در بسیاری از رشته‌ها، همین مسئله را پرس‌وجو کنید، قطعاً آنها هم به آمار پایین تعداد دانشجویان پسر خود در سر کلاس‌ها اشاره می‌کنند یا این‌دختران با وجود تعداد بالایشان در مقاطع تحصیلی، چندان جایی در بازار کار ندارند. جالب اینجاست که این مشکل تنها در ایران نیست و در همه کشورهاست. مثلاً در کانیه دولت آمریکا، چندان زن وجود دارد؟ در سمت‌های مدیریتی کلان چندان‌تا خنم هست؟ من عمیقاً موادار تساوی و برابری زنان هستم. ما باید به جایی برسیم که خروجی دانشگاه‌ها با اداره‌ها برابری کند.

یک مثال دیگر در دولت احمدی‌نژاد باید بیاورم. مرضیه وحیددستجردی، وزیر زن شد و ما سرنوشت او را دیدیم. تعارف با هم نداریم. در قانون اساسی برای رئیس دولت مشکلی درخصوص انتخاب عضو زن در کابینه وجود ندارد، خانم ابتکار نیاز به رأی‌اعتماد ندارد باین‌حال این انتخاب صورت نمی‌گیرد. باید قبول کرد که جنس قانون‌گذاری در همه دنیا مردانه است. به قوانین کتد می‌کنید، جنس مسالارانه می‌بینید. گاهی که اگر قانون باری کند و در جایی هم برای برداشتن تبعیض‌ها عدد و رقم بگذارند، زنان مشارکت نمی‌کنند. در افغانستان قانونی تصویب شد که ۲۵ درصد از اعضای مجلس می‌توانند، زنان باشند اما متأسفانه این کرسی‌ها پر نشد و به اندازه کافی متقاضی وجود نداشت. طرح به مجلس رفت اما نتوانستند این ترکیب را حفظ کنند. خداوند در قرآن هم از زنان مرد صحبت می‌کند. تمام متون مذهبی زبان مردانه دارد. یادمان نرود که قانون را مردان نوشته‌اند. یک برش به قانون اساسی خودمان می‌زنم، در آنجا هم قوانین مردانه است.

اما در مورد تفکیک جنسیتی باید بگویم در این فضا غریب نیست اما من معنای آن را درک نمی‌کنم. در قانون هیچ مصوبه‌ای در مورد تفکیک جنسیتی وجود ندارد. باین‌حال معتمد زنان باید خودشان حق خود را بگیرند. زنان باید در مورد شرایط خودشان به‌صورت جدی وارد شوند. من بارها شاهد آن بودم که از نظر قانون اساسی هیچ مشکلی وجود نداشته اما متأسفانه زنان از حق خود استفاده نمی‌کنند. آنها لیوان خالی را پر نمی‌کنند و تصمیم‌های جدی برای ورود به پست‌های مدیریتی نمی‌گیرند. درست است که در قانون اساسی از رجال نام برده شده اما رجال به مفهوم فرهیختگی است و می‌تواند شامل حال زنان هم باشد.

البته این برای من همواره سؤال بوده است که قصه تربیت ذاتی زنان در همه دنیا چگونه است. دختر وقتی به دنیا می‌آید دنبال عروسک است. مرد دنبال قطار می‌گردد. دختر بچه‌ها خاله‌بازی را دوست دارند. باز هم تکرار می‌کنم که من دنبال حقوق زنان هستم، من خودم از ه‌مواداران تساوی می‌دانم اما با این واقعیت‌ها نمی‌دانم چه برخوردی باید کرد.

زنان گاهی در مورد حقوق خود هیچ مطالبه‌ای نمی‌کنند، آنها خیلی از مسائل را نادیده می‌گیرند. یک مثال ساده، در خانه زنان خودبه‌خود شروع به کار می‌کنند اما مردان این‌طور نیستند. زنان به‌راحتی نمی‌خواهند تا همه کارها را انجام ندهند. باید فرهنگ‌سازی از خود زنان شروع شود و بعد به همه‌جا برسد. زمانی طرح تاکسی بانوان مطرح شد، امتیازاتی به زنان دادند که در این حیطه فعالیت کنند اما متأسفانه این طرح با استقبال مواجه نشد. چند زن امتیاز گرفتند و این امتیاز را رها کردند. اگر خانم‌ها می‌خواستند که از این امتیاز استفاده کنند، گام‌به‌گام پیش می‌رفتند. زنان باید نابوهای ۱۰ هزارساله را بشکنند و این کار سختی است، به‌جای آن زنان شغل‌های شیک و دهن‌پرکنی را انتخاب می‌کنند چون وکالت و طبابت، و در آن هم خوب پیش نمی‌روند که با مردان برابری کنند. باید دید چرا این اتفاق می‌افتد؟ چرا زنان از موضع‌های قانونی خود دفاع نمی‌کنند و بعد باید در مورد تفکیک جنسیتی صحبت کرد که نوعی تبعیض جنسیتی را به‌خاطر می‌آورد که یکی از عوامل تشدیدکننده آن زنان هستند.

باز برگردیم به بحث تفکیک جنسیتی که برخی از مدیران در سازمان‌ها و نهادهای خود مطرح کرده و در تلاش برای اجرایی‌شدن آن هستند اما نباید این‌را فراموش کرد این‌گونه تصمیم‌گیری‌ها ریشه‌های عمیقی در ظاهرینی دارد. یعنی ۳۶ سال است از نظام جمهوری اسلامی گذشته و شهردارهای مختلف آمده‌اند. درحال‌حاضر ۱۰ سال از مدیریت شهری آقای قالیباف می‌گذرد. عجیب نیست که به‌یک‌باره به فکر تفکیک جنسیتی افتاده‌اند. گاهی اتفاقاتی می‌افتد که هزاران سؤال به وجود می‌آورد. باید همه مسائل را در حالت کلان دید.

یعنی زنان در چندسال پیش می‌توانستند در کنار مردان در محیط کاری مناسب فعالیت کنند و حالا نمی‌توانند؟ اینها به‌نوعی به‌نظم ریشه در مسائل دیگری دارد. در غیراین‌صورت در مهم‌ترین حرکات مذهبی اسلام در خانه خدا، آیا تفکیک جنسیتی وجود دارد. زنان و مردان در کنار هم دور خانه خدا طواف می‌کنند. وقتی در خانه خدا زنان و مردان در کنار هم هستند چه‌کسی می‌تواند در مورد تفکیک جنسیتی صحبت کند؟ خدا هیچ‌گاه این نگاه را به بندگان‌ش نداشته است.